

Letër për prindërit „Lilo Lausch” – Shqip

Përsëritje! Ju falënderoj shumë, për këto pak minuta që po më kushtoni. Unë dëshiroj t’ju prezantoj zonjën elefante tepër simpatike “Lilo Lausch”. Lilo është një kukull dore me veshë të mëdhenj. Fëmija juaj dhe Liloja do të kalojnë shumë kohë së bashku vitin e ardhshëm me “të dëgjuarin me kujdes” në kopsht.

Sepse dëgjimi me kujdes është si një çelës për tek njerëzit e tjerë - një çelës për botën. Kush dëgjon me vëmendje, zbulon shumë: në natyrë dhe në shtëpi. Në qoftë se, ne e kemi dëgjuar një herë një zhurmë, ne e njohim atë sërish dhe e dimë çfarë kuptimi ajo ka. Ne mësojmë këngë të reja dhe mund të bëjmë edhe muzikë së bashku, nëse i vëmë veshin njëri-tjetrit.

Edhe gjuhën e mësojmë vetëm, kur ne jemi të kujdesshëm në dëgjim: Si quhet fjala, si shqiptohet ajo, si theksohet dhe ç’kuptim ka? Çdo gjuhë ka tingujt e saj, ritmin e saj të veçantë dhe melodinë saj tipike. Fëmijët mësojnë gjuhën e prindërve të tyre, duke i dëgjuar me kujdes dhe duke i imituar ata. Ata vërejnë emocionet apo humorin e prindërve të tyre, sepse ata janë në gjendje të dëgjojnë, që fjalët mund të mëshohen ashpër apo të fliten butësisht. Gjithashtu edhe gjuhët e tjera, para së gjithash, ata i mësojnë sepse ata dëgjojnë me kujdes dhe përsërisin fjalët.

Nëse i dëgjojmë njerëzit me kujdes, mund të mësojmë si t’i kuptojmë ata. Dhe kështu kuptojmë, çfarë ata thonë, ku e kanë fjalën, çfarë ata ndiejnë dhe çfarë i emocionon. Vetëm kur kuptojmë, çfarë njerëzit e tjerë thonë, mund të mësojmë gjërat interesante të jetës - në shtëpi, në kopsht apo më vonë në shkollë. Fëmija juaj do të mësojë lehtësisht, do të përjetojë gjëra të reja dhe do të përpunojë informacione të rëndësishme - pra, dëgjimi me kujdes është baza për edukimin e tij.

Por të dëgjuarit me kujdes nuk është edhe aq i lehtë. Nuk krijohet vetvetiu. Ai duhet ushtruar, që të përvetësohet mirë. Për këtë arsye, në periudhën në vijim “Lilo Lausch” do të jetë në kopshtin e fëmijës tuaj. Ajo ka me vete një arkë me libra, lojëra dhe libra për dëgjim (audio) në shumë gjuhë: për shembull në gjermanisht, turqisht, rusisht, polonisht dhe arabisht. Përmes tyre fëmijët do të ushtrohen të dëgjojnë me kujdes.

“Lilo Lausch” është krijuar nga Stiftung Zuhören (*Fondacioni Dëgjo me kujdes*). Me “Lilo Lausch”, fëmija juaj do të zbuloj se sa kënaqësi sjell të dëgjuarit me kujdes: Për shembull të kërkoj zhurma në kopsht së bashku me fëmijët e tjerë, të luaj lojëra dëgjimi apo të dëgjoj tregime në gjermanisht apo edhe në gjuhë të tjera. Dhe pas kësaj, të bisedoj mbi atë çka ka dëgjuar. Në këtë mënyrë, fëmija juaj ushtrohet, të dëgjoj me vëmendje dhe i përqendruar sie edhe do të mësoj fjalë të reja dhe do të ushtrohet të shpreh me fjalë, atë çka ai do të ndaj me të tjerët.

Nëse ju, në familjen tuaj flisni një gjuhë tjetër nga gjermanishtja, atëherë fëmija juaj mund t’u tregoj fëmijëve të tjerë, se si quhen sendet në gjuhën e familjes së tij. Fëmijët përgjithësisht mrekullohen nga tingujt e huaj të një gjuhe tjetër. Vetvetiu ata fillojnë të eksperimentojnë me to, provojnë të nxjerrin tinguj, imitojnë ritmin e gjuhës. Për të gjithë fëmijët dot jetë shumë interesante, nëse to të prezantohen vargje apo këngë në gjuhë të tjera: Kështu ata ushtrojnë të dëgjuarit me kujdes dhe mësojnë gjëra të reja. Për fëmijët me një gjuhë familjare të ndryshme nga gjermanishtja, është shumë e rëndësishme, që ata të flasin shumë në gjuhën e tyre të parë. Vetëm kush flet gjuhën e familjes së tij mirë, mund të mësoj mirë edhe gjermanishten.

Në qoftë se, fëmija juaj j’u tregon në shtëpi çfarë ka përjetuar me “Lilo Lausch” në kopsht, dëgjojeni atë me kujdes dhe bisedoni me të mbi këtë. Edhe ju jeni të ftuar të merrni pjesë dhe të njiheni personalisht me “Lilo Lausch”: Në qoftë se, ju keni dëshirë të këndoni një këngë apo të tregoni një histori në gjuhën tuaj në kopsht, bisedoni për këtë me edukatorin apo edukatoren. Përveç kësaj, është planifikuar, që fëmijët dhe ju, prindërit, të sajoni një histori në shumë gjuhë. Ju ftojme përzemërsisht të merrni pjesë

Në lidhje me këtë, kopshti juaj do t’ju ftoj së shpejti në një mbrëmje me prindërit. Ne gëzohemi për pjesëmarrjen tuaj! Deri atëherë ju themi mirupafshim: “Lilo Lausch”, Kopshti juaj dhe Stiftung Zuhören.